

ПРЕС КЛИПИНГ

15. април 2020.

НАСЛОВИ

Kako korona virus utiče na privatna preduzeća: Zatvoreno 7.939, otvoreno 6.367 novih firmi (str.3)

MMSP sektor nastavlja razvoj tri meseca nakon kraja krize(str.5)

ММФ: Коронавирус одводи свет у кризу гору од Велике депресије(str.6)

После тронедељне паузе, почела производња у „Горењу” у Ваљеву(str.7)

Пад БДП Србије три одсто ове године – наредне раст 7,5 одсто(str.7)

Око 2.000 незапослених поднело захтеве за субвенције(str.8)

АПР: Помоћ и онима који су регистровани прекид делатности(str.9)

Najveće fabrike u Kikindi ponovo rade, ali po izmenjenom režimu(str.10)

Kako korona virus utiče na privatna preduzeća: Zatvoreno 7.939, otvoreno 6.367 novih firmi

Z. RADOVIĆ

Iz APR u prva tri meseca izbrisano 68 odsto društava više nego lane. Od biznisa odustalo i 21 odsto preduzetnika

U PRVA tri meseca ove godine je iz evidencije Agencije za privredne registre izbrisano je za 68 odsto više privrednih društava i 21 odsto više preduzetnika u odnosu na isti period lane. Poslovanje je prekinulo 1.247 privrednih društava i 6.691 preduzetnik, odnosno ukupno 7.939 preduzeća. Godinu dana ranije, u istom periodu, iz registra su obrisana 744 društava i 5.510 preduzetnika.

U januaru je prestalo sa radom 2.790 privrednih subjekata, u februaru 2.397, dok je u martu katanac stavljen na 2.751 firmu.

I dok jedni odustaju, drugi započinju biznis uprkos krizi. Činjenica je da je u prvom tromesečju ove godine osnovano za 26,4 odsto manje preduzetničkih radnji nego u istom periodu lane, ali je ipak bilo 6.367 njih koji su pokrenuli sopstveni posao. Od tog broja, njih 1.818 je startovalo u martu.

Deo ove statistike je i Novosađanka Tijana Markez, koja je 25. januara otvorila radionicu za proizvodnju torti i kolača Cake to take.

- Radila sam nešto duže od mesec dana u lokalnu. Sad narudžbine radim po pozivu ili putem društvenih mreža - priča Tijana Markez. - Radim sama, jer nisam imala vremena da nekog zaposlim. Mnogo sam uložila u samo pokretanje biznisa, renoviranje lokala, kupovinu prohrumskih stolova, šporet. Što se tiče vladinih mera, biće taman dovoljno da platim račune, kiriju za vreme vanrednog stanja i ako nešto pretekne dokupiću sirovine. Demotivisala me je ova situacija, jer sam baš bila optimistična i posao je taman krenuo. Otkazani su svi rođendani i proslave, pa sam sve kolače i sirove mini-orte podelila da im ne istekne rok.

Milan Lučić, direktor Agencija za privredne registre, napominje da i u toku vanrednog stanja, APR obavlja redovno sve poslove iz svoje nadležnosti.

- U martu je primljeno 39.570 prijava i zahteva adresiranih na gotovo sve registre koje vodimo - ističe Lučić. - Zbog zatvaranja šaltera unutrašnja organizacija je, pre svega, usmerena na prijem dokumentacije putem pošte i na pružanje svih administrativnih servisa privredi bez zastoja.

Osim osnivanja, brisanja i promena podataka u Registru privrednih subjekata, u toku su postupci usklađivanja ponuđača sa novim zakonom, obavljaju se upisi založnog prava i ugovora o finansijskom lizingu, sprovode se postupci upisa i promena podataka kod udruženja, sportskih društava, zadužbina i fondacija, izdaju se potvrde i izvodi.

Osim putem pošte, komunikacija sa korisnicima odvija se preko Info-centra, putem telefona i elektronske pošte, dok se tehnička podrška za elektronske servise pruža preko Servis deska Agencije.

GRADI SE VIŠE

U AGENCIJI za privredne registre ističu da svi elektronski servisi rade normalno 24 časa, svakog dana u nedelji. Preko sistema objedinjene procedure od 1. januara do 8. aprila primljeno je i 26.806 zahteva za izdavanje građevinskih dozvola. To je povećanje od 15 odsto u odnosu na isti period prošle godine, kada je primljeno 23.212 zahteva.

MMSP sektor nastavlja razvoj tri meseca nakon kraja krize

Novosti Online

MMSP sektor očekuje povratak na uobičajeni nivo poslovanja tri meseca nakon završetka krize, a najveći optimisti su u sektorima informisanja, komunikacija, građevinarstva i poljoprivrede. Najveći izazovi sa kojima se bore mala i srednja privredna društva u Srbiji u uslovima poslovanja izmenjenim usled pandemije virusa, jesu kako pokriti osnovne troškove poslovanja i rešiti odlaganje i otkazivanje porudžbina, pokazuju rezultati ankete „Zajedno kroz krizu“ koju su od 26. do 31. marta sprovedli Privredna komora Srbije i USAID-ov Projekat saradnje za ekonomski razvoj.

Osim izazova pokrivanja troškova, kompanije u privatnom sektoru, prema anketi koja je obuhvatila 806 mikro, malih i srednjih preduzeća u Srbiji, bore se da zaštite osetljivu likvidnost, svaka druga anketirana firma smatra da ima prepolovljeni prihod, a svaka treća da može da se prilagodi poslovanju preko interneta. Prema nalazima ankete, najugroženije delatnosti su turizam i ugostiteljstvo.

MMSP sektor očekuje povratak na uobičajeni nivo poslovanja tri meseca nakon završetka krize, a najveći optimisti su u sektorima informisanja, komunikacija, građevinarstva i poljoprivrede, jer veruju da se, u proseku, mogu oporaviti brže od drugih. Većini kompanija pomoglo bi oslobađanje od plaćanja poreza i doprinosa, pokazalo je istraživanje.

Ocenjujući intenzitet negativnih efekata, privrednici kažu da je najjači udar na poslovanje izazvalo odlaganje ili otkazivanje porudžbina (3.9, na skali od 1 do 5), nemogućnost pokrića osnovnih troškova poslovanja (3.7), ograničenja radnog vremena (3.7) kao i nemogućnost naplate potraživanja (3.7).

Svaka druga firma, u proseku, veruje da su joj poslovni prihodi barem prepolovljeni u odnosu na isti mesec prošle godine, dok gotovo trećina anketiranih, uglavnom u sektoru mikro preduzeća i preduzetnika očekuje gubitak veći od 80 odsto u poređenju sa martom 2019.

Prema sektorima delatnosti, najveće gubitke očekuju turizam i ugostiteljstvo (45.5 odsto), ostale usluge (39.2 odsto), kao i stručne, naučne, inovacione, tehničke i administrativne delatnosti (31 odsto).

Apsolutna većina ispitanika, 97 procenata očekuje teškoće u naplati potraživanja, a svega tri procenta svih ispitanih firmi, uglavnom malih kompanija iz IT sektora, kao i malih i srednjih iz sektora industrije, uopšte ne očekuje promene.

Anketa pokazuje da je veoma malo privrednika u prvom talasu otpustilo zaposlene. U najvećoj meri smanjili su broj radnih sati i organizovali rad od kuće, a trećina ispitanih intenzivirala je pregovore sa poveriocima oko otplate dugova.

Kada je u pitanju mogućnost poslovanja preko interneta, svaka treća firma smatra da se može, delimično (26 odsto) ili potpuno (5 odsto), prilagoditi poslovanju putem interneta. Prema strukturi, preduzetnicima i mikro preduzećima je lakše da poslovanje izmeste u onlajn prostor nego srednjim kompanijama.

Najugroženije delatnosti su turizam i ugostiteljstvo, gde je prodaja smanjena za 57 odsto, a profitabilnost za 63 procenta.

Mere Vlade Srbije koje se odnose na poreske olakšice ujedno su odgovor na jedan od ključnih nalaza ankete o uticaju i značaju poreskih olakšica za brži oporavak kompanija. Za mere finansijske podrške privredi (investicioni krediti i krediti za likvidnost), posebno su zainteresovani IT sektor, građevinarstvo i trgovina. IT sektor najpoželjnijom podrškom smatra obuke i kredite za digitalizaciju poslovanja.

Više od 40 odsto firmi procenjuje da će im biti potrebna do tri meseca da se vrate na uobičajeni nivo poslovanja, dok je za trećinu ispitanika taj rok duži i traje šest meseci. Po delatnostima, najveći optimisti su u sektorima informisanja, komunikacija, građevinarstva i poljoprivrede, jer oni veruju da se u proseku, mogu oporaviti brže od drugih.

Anketa je obuhvatila 806 mikro, malih i srednjih preduzeća u Srbiji, koja su, prema poslednjim finansijskim izveštajima, imala više od 45.000 zaposlenih i ostvarila poslovni prihod od više od 650 milijardi dinara. Nova anketa, sa ciljem prepoznavanja potreba privrede u izmenjenim uslovima poslovanja, biće realizovana 21. aprila i u njoj će preduzetnici moći da iznesu izazove sa kojima su se u međuvremenu susreli.

ПОЛИТИКА ONLINE

ММФ: Коронавирус одводи свет у кризу гору од Велике депресије

ЛОНДОН – Светска економија ће ове године доживети пад од три одсто, док се бројне земље суочавају са највећим економским проблемима у последњих неколико деценија, саопштено је из Међународног монетарног фонда (ММФ).

Они наводе да је пад економије најгори од Велике депресије из тридесетих година прошлог века, те оцењују да је пандемија свет одвела у „кризу каква није постојала”.

Уколико пандемија буде дуго трајала то ће тестирати способности влада и централних банака да контролишу кризу, додаје ММФ, а преноси Танјуг.

Гита Гопинат, главна економисткиња ММФ-а, каже да би криза могла светски друштвени производ да умањи за девет билиона долара.

Иако је ММФ похвалио „брзу реакцију” у земљама попут Велике Британије, Немачке, Јапана и САД, наводи се да ниједна земља неће бити имуна на економски пад.

Очекује се да ће се глобални раст опоравити за 5,8 одсто следеће године, али само ако се пандемија оконча у другој половини 2020.

Гопинат каже да велика економска блокада представља „црну реалност” за политичаре, који се суочавају са „неизвесношћу око дуготрајности и интензивности шока”.

„Делимичан опоравак је пројектован за 2021. годину”, каже Гопинат.

Она наводи и да се први пут од Велике депресије и од развијених економија очекује да буду у рецесији.

ММФ упозорава да се раст у развијеним економијама неће вратити на ниво од пре вируса до 2022. године.

После тронедељне паузе, почела производња у „Горењу” у Ваљеву

ВАЉЕВО – У фабрици „Горење” Ваљево данас је, након тронедељне обуставе рада, поново покренута производња уз, како наводе из компаније, строго придржавање свих превентивних и безбедносних мера за спречавање ширења епидемије корона вируса.

Из холдинг Хисенсе Горење Европа поручују да ове недеље производња почиње и у осталим Хисенсе Горење европским фабрикама и да су веома охрабрени позитивним сигналимa са европског тржишта када је реч о повећаној тражњи за расхладним уређајима који се производе управо у Ваљеву.

Компанија Хисенсе Горење потврдила је данас и да је код двоје запослених у фабрици у Ваљеву потврђена болест ковид 19.

„Колеге које су заражене у свом породичном окружењу за време тронедељне обуставе производње, у добром су здравственом стању. Они су након прегледа лекара пребачени у халу Београдског сајма где је обезбеђен смештај за оболеле са блажим симптомима болести”, наводи се у саопштењу компаније, преноси Танјуг.

Даље се додаје да, иако су њихови запослени заражени ван радног места, 14 запослених који су пре обуставе производње били у контакту са зараженим колегама упућени су у самоизолацију у трајању од 28 дана од последњег контакта са особама позитивним на ковид-19, у складу са прописаним мерама.

У самоизолацији се, без знакова обољења, налази још један запослени који је током трајања обуставе рада фабрике био у контакту са зараженим особама из свог породичног окружења, пише у саопштењу.

У Горењу Ваљево је, како се наводи, уведена и додатна мера опреза - да се на посао у фабрику засад не враћају запослени који у домаћинству имају запослене у здравственим установама, који су по природи посла најизложенији вирусу.

Такви запослени ће посао обављати од куће уколико природа радног места то дозвољава, или ће бити на принудном одмору до краја ванредног стања и примати 70 одсто плате, наводе из Горења.

Пад БДП Србије три одсто ове године – наредне раст 7,5 одсто

ВАШИНГТОН - Међународни монетарни фонд предвиђа да ће због глобалне кризе изазване пандемијом коронавируса бруто домаћи производ Србије пасти ове године за 3,0 одсто, али да ће 2021. године остварити раст од 7,5 процената.

Европу, према ММФ-у, очекује пад од 6,6 посто, а у еврозони од 7,5 одсто.

Према извештају о светским економским изгледима за 2020. годину, названом „Велики карантин”, који је данас објављен на веб сајту Фонда, и глобална економија ће забележити пад од 3,0 процента.

Што се тиче земаља у окружењу, ММФ предвиђа да ће Словенија имати ове године пад од 8,0 одсто, а Хрватска од 9,0 процената, преноси Танјуг.

Дубоку привредну рецесију Фонд очекује у Грчкој, од чак 10 процената, Бугарској прогнозира пад од 4,0, Румунији од 5,0, а Мађарској од 3,1 одсто.

Према прогнози ММФ-а, америчка привреда ће у 2020. години пасти за 6,0 процената, Италија ће забележити пад од 9,1 одсто, Француска од 7,2, Немачка 7,0, а Велика Британија од 6,5 процената.

Кад је реч о Србији и другим проценама, према пројекцијама ММФ-а, инфлација ће износити 1,4 посто ове године, а догодине ће се вратити на ниво од 1,9 процената.

ММФ такође предвиђа да ће дефицит биланса текућих плаћања Србије бити смањен са прошлогодишњих минус 6,9 посто на минус 6,1 проценат ове године, и да ће наставити пад идуће године на минус 5,5 одсто.

Када је реч о стопи незапослености, Фонд прогнозира да ће она порасти ове године на 13,4 процента, након чега ће се 2021. спустити на 13 одсто.

Око 2.000 незапослених поднело захтеве за субвенције

Извор: Танјуг

БЕОГРАД: Национална служба за запошљавање омогућила је у условима ванредног стања подношење захтева за финансирање свих програма запошљавања по расписаним јавним позивима и до сада је око 3.200 послодаваца поднело захтев за учешће у мерама активне политике запошљавања, а око 2.000 незапослених поднело је захтеве за субвенцију за samozapošljavanje.

Иако се пријаве подnose електронским путем и у условима отежаног пословања велико је интересовање, како послодаваца тако и незапослених лица, наведено је у саопштењу. Највеће интересовање послодаваца забележено је за програме стручне праксе, новог запошљавања као и за програм samozapošljavanja за незапослена лица.

Од увођења ванредног стања око 3.200 послодаваца је поднело захтев за учешће у мерама активне политике запошљавања, а око 2.000 незапослених поднело је захтеве за субвенцију за samozapošljavanje.

Одлуке се доносе континуирано, а поред предвиђених услова, приликом одлучивања посебно се вреднује да ли су послодавци од почетка ванредног стања отпуштали запослене. До сада је позитивним одлукама обухваћено преко 1.400 послодаваца чиме је омогућено укључивање у програме обука и запошљавање за око 2.000 незапослених лица, од чега је око 150 особа са инвалидитетом.

Уговори о ангажовању лица закључиће се у складу са могућностима у сваком конкретном случају.

АПР: Помоћ и онима који су регистровали прекид делатности

Извор: Танјуг

БЕОГРАД: Од 1. јануара до 15. марта регистровано је 7.358 привремених прекида обављања делатности предузетника, док је од 16. марта до 13. априла регистровано 6.290 прекида, саопштила је данас Агенција за привредне регистре и навела да и они могу да рачунају на подршку државе.

Програм економских мера, за чију је реализацију надлежно Министарство финансија, пружиће подршку и овим предузетницима, који су због увођења ванредног стања пријавили прекид обављања делатности у АПР-у, саопштава Агенција.

Од увођења ванредног стања изазваног пандемијом вируса КОВИД-19, како кажу у АПР-у, нагло је порастао број регистрованих прекида обављања делатности код предузетника којима је ванредно стање отежало или онемогућило даље пословање.

То су, прецизира се, фризерски и козметички салони, делатности консултантских активности у вези с пословањем и осталим управљањем, остало образовање (вртићи, боравци за чување деце), производња кинематографских дела, аудио-визуелних производа и телевизијског програма, стоматолошка пракса, такси превоз, инжењерске делатности и техничко саветовање, ресторани и покретни угоститељски објекти, трговине на мало одећом.

„Већ са најавом Програма економских мера за смањивање негативних ефеката проузрокованих пандемијом вируса КОВИД-19 и подршку привреди Србије, у Агенцији смо почели да региструјемо мањи број прекида обављања делатности, док је један број предузетника пријавио и наставак обављања делатности“, каже директор АПР Милан Лучић.

Како је саопштила АПР, Лучић је навео да ће економске мере државе помоћи најугроженијим деловима привреде да превазиђу прве последице кризе проузроковане вирусом КОВИД-19.

У саопштењу АПР наводи да Уредба о фискалним погодностима и директним давањима привредним субјектима у приватном сектору и новчаној помоћи грађанима у циљу ублажавања економских последица насталих услед болести КОВИД-19 прецизира која лица и под којим условима могу користити фискалне погодности и директна давања, ПДВ третман промета добара и услуга без накнаде за здравствене сврхе, као и исплату једнократне новчане помоћи свим пунолетним грађанима Србије из буџета.

Повећање броја регистрованих привремених прекида обављања делатности предузетника је забележено у Регистру привредних субјеката и пре појаве пандемије корона вирусом, али се претпоставља да је то последица измена Закона о порезу на доходак грађана и „теста самосталности“, јер су предузетници регистровани за тзв. „рачунарске делатности“ у највећој мери били подносиоци пријава привременог прекида обављања делатности.

Један број предузетника из ове групе пријавио је брисање из Регистра предузетника и регистровао се као привредно друштво, под истим називом и шифром делатности под којима је раније обављао делатност предузетника, док се удео ових предузетника у укупном броју регистрованих прекида обављања делатности смањило од увођења ванредног стања.

Тако је од 1. јануара до 15. марта регистровано 5.474 прекида обављања делатности предузетника регистрованих за „рачунарске делатности“, док је од 16. марта до 13. априла регистровано свега 580 прекида обављања рачунарских делатности.

Najveće fabrike u Kikindi ponovo rade, ali po izmenjenom režimu

KIKINDA -

Posle četiri nedelje od kako su u Kikindi uvedene najstrože mere za sprečavanje širenja virusa korona, privredni život polako počinje da se vraća u prvobitno stanje. Pre oko nedelju dana, pogone su, po nešto izmenjenom režimu rada, pokrenule fabrike "Zopas" i "Kalcedonija", dok je najveći poslodavac na severu Banata, firma "Tisa Automotive" danas ponovo počela sa radom.

Sindikati su zadovoljni dosadašnjim odnosom poslodavaca prema zaposlenim, jer ističu da su se sva rukovodstva potrudila da se stvore optimalni uslovi za nastavak rada.

Posle proglašenja vanrednog stanja, najveće firme u Kikindi zatvorile su svoje pogone na neko vreme. Ipak, oštre mere u tom gradu dale su pozitivne rezultate kada je u pitanju suzbijanje širenja virusa korona. Prema rečima predsednika Veća Saveza samostalnih sindikata Srbije za Kikindu, Novi Kneževac, Čoku i Novu Crnju, Ilije Drljića, privredni život polako podiže "na noge".

"Sa radom je počela Kalcedonija, što je nama izuzetno drago. Počeo je i Zopas, a ekskluzivno danas sa radom počinje i najveća kompanija u ovom regionu Tisa automotive. Osećamo da nam je teret pao sa leđa i da sada ljudi mogu da se raduju normalnom životu" kaže on.

Kada su privredni subjekti u pitanju, do sindikata do sada nisu stizale pritužbe o isplatama zarada. Važno je napomenuti i da nije bilo otpuštanja:

"Nemamo potpune informacije o privatnom sektoru kada su u pitanju mala i mikro preduzeća, ali kad su u pitanju velika preduzeća, to se nije desilo. U javnom sektoru kompletnom svi su ostali da rade", dodaje.

Sindikatima su do sada stizale sporadične pritužbe na uslove rada u firmama. Naš sagovornik ističe da se oni pre svega odnose na određenu dozu straha kod ljudi.

"Mislim da nema razloga za strah. Najvažnije je da ljudi budu samodisciplinovani. To znači da oni koji imaju neki problem kod kuće ili sa prijateljima, to prijave poslodavcima, u smislu da li je neko zaražen u njihovom bližem ili daljem okruženju i onda neće biti problema, niti postoje razlozi za strah u bilo kom smislu", objašnjava Drljić.

Osim borbe za očuvanje zdravlja, najveći izazovi ovog vremena su stabilizacija privrede i sigurnost isplata zarada. Dobra vest stiže i iz još kikindske kompanije "Cimos", koja će nakon dve nedelje prekida, uskoro ponovo početi ponovo da radi.